

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-2

BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54

Věc umě 3

Číslo 2

Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editor, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Kovový závěsek ve tvaru zvířete (viz obr. 5 na str. 136)
Metallic animal figurine pendant (see Fig. 5 on page 136)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (OKR. OLMOUC)

„Slatiny“. Středověk. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Lokalizace: okolí bodu v okruhu 50 m: X = 1117955, Y = 559695 (S-JTSK).

V průběhu povrchového průzkumu prováděného pomocí detektoru kovů v jarních měsících roku 2011 našel pan Antonín Pucek z Náměště na Hané železný gotický klíč (obr. 92:1). Tento nález byl prostřednictvím vlastivědného pracovníka pana Tomáše Přídala rovněž z Náměště na Hané předán ke konzervaci a následnému vyhodnocení na archeologické pracoviště Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci.

„Za hřbitovem“. Raný středověk. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

V průběhu povrchového průzkumu prováděného pomocí detektoru kovů v jarních měsících roku 2011 našel pan Tomáš Přidal z Náměště na Hané měděnou minci (obr. 92:2). Po nezbytné konzervaci a konzultaci s numizmatiky panem Jaroslavem Dopitou z Olomouce a Ing. Janem Videmanem z Kroměříže bylo zjištěno, že se jedná o dobové falzum denáru olomouckého úředního knížete Oty I. Sličného (1061–1087), typ C 372. Následnými povrchovými analýzami nebyly zjištěny stopy žádných úprav jinými kovy.

Karel Faltýnek, Pavel Šlězár, Tomáš Přidal

Resumé

Náměšť na Hané (Bez. Olomouc)

„Slatiny“. Mittelalter. Einzelfund. Geländebegehung.

„Za hřbitovem“. Frühmittelalter. Einzelfund. Geländebegehung.

NAŠIMĚŘICE (OKR. ZNOJMO)

Kostel sv. Jiljí. Středověk, novověk. Kostel. Záchranný výzkum.

V jarních měsících byly zahájeny práce na rekonstrukci kostela v Našiměřicích. V roce 2012 proběhly zemní práce v interiéru kostela, kde se podél stěn presbytáře, sakristie a lodi kostela hloubily drenážní a odvětrávací kanály. Ve vytyčené trase byly vyhloubeny tři sondy, na jejichž dně (v hloubce 165 cm od současné podlahy) se podařilo zdokumentovat původní podlahu ze čtvercových dlaždic. V sondě u západní stěny lodi byla odkryta původní stěna kostela (která byla o více než 1 m posunuta směrem do lodi) a v ní se podařilo identifikovat původní zazděný vstup do podvěží. Další sonda byla položena v presbytáři u jižní stěny. Zde bylo ve stěně objeveno celé gotické sedile a dvě úrovně původních podlah.

David Humpola

Resumé

Našiměřice (Bez. Znojmo), St. Ägidius Kirche. Mittelalter, Neuzeit. Kirche. Rettungsgrabung.

NENKOVICE (OKR. HODONÍN)

„Padělky“. Středověk, novověk. Sklep, intruze materiálu. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK 571139.29:1185238.64.

V dubnu roku 2012 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v severozápadním úseku polní tratě „Padělky“ v souvislosti s výstavbou retenční nádrže. Lokalita se nachází při jihovýchodním okraji intravilánu obce a je situována v nadmořské výšce od 254 do 284 m, v okolí prameniště Želetického potoka, který se zařezává do severozápadní strany vrchu Dlouhé úlehle (327,4 m n. m.). Její přesná poloha je na ZM ČR 1:10 000, listu 34-22-01, určena body o souřadnicích 89:120, 92:116, 105:109, 113:116, 108:131 a 103:135 mm od Z:J s. č.

V uvedeném prostoru byl zjištěn pouze jeden rozsáhlý zahloubený objekt. S největší pravděpodobností se jedná o zasypaný propad vinného(?) sklepa, jenž je zakreslen ještě na indikační skice Nenkovice z roku 1827, zatímco na mladší verzi z roku 1876 je již vyznačen jako zaniklý (Moravský zemský archiv v Brně, fond D9 Stabilní katastr – indikační skici, sign. MOR166918270 a MOR166918760). Kromě menší kolekce zlomků novověkých keramických a výjimečně skleněných nádob se ze svrchní části zásypu podařilo získat také jeden střep vyrobený z keramické hmoty s příměsí grafitu, který je možné rámcově datovat do rozmezí mladší doby hradištní až vrcholného středověku. Původ zeminy použité k zasypaní propadu dnes už sice nedokážeme bezpečně určit, logicky se však lze domnívat, že jde nejspíše o materiál vytěžený při nějaké soudobé stavbě v intravilánu obce.

Michal Přichystal

Resumé

Nenkovice (Bez. Hodonín). Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Padělky“ wurde neuzeitlicher durchbrochener Keller entdeckt. In seinem Schüttung wurde eine mittelalterliche Keramikscherbe gefunden.

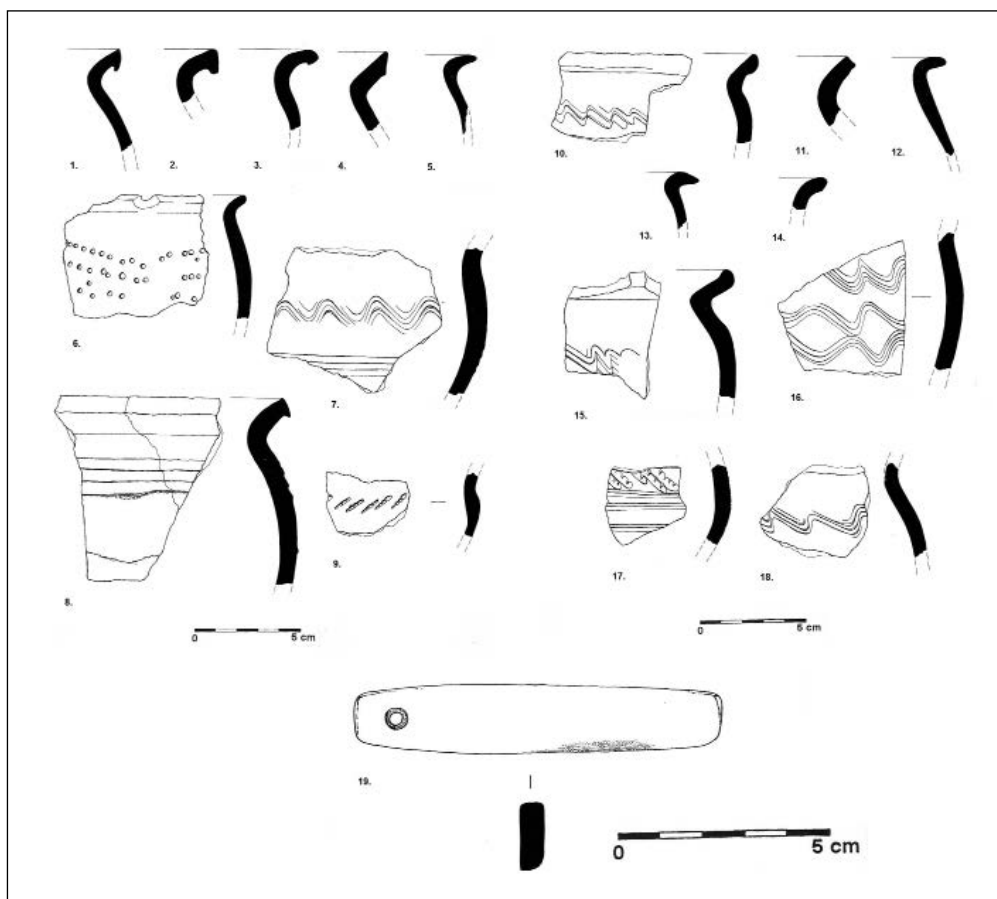
OLMOUC (K. Ú. OLMOUC-MĚSTO, OKR. OLMOUC)

Šantova č. p. 14, Wittgensteinova. Novověk. Město, opevnění. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum na lokalitě probíhal v souvislosti s jednou z etap projektu „Galerie Šantov-

Obr. 93. Olomouc, Akademická 4a. 1–18 – výběr keramiky 9.–10. století, 19 – kamenný artefakt – prubířský kámen?. Kresba M. Schindlerová.

Abb. 93. Olomouc, Akademická Nr. 4a. 1–18 – frühmittelalterliche Keramik aus 9.–10. Jahrhundert, 19 – Proberstein?. Zeichnung M. Schindlerová.

ka“, realizovaného v bývalém areálu Milo Olomouc, a. s., na ploše mezi ulicemi Šantova, Wittgensteinova (Šantova ulice č. 14 a v prostoru Plynárny), k. ú. Olomouc-město. Lokalita se nachází jihovýchodně od historického jádra města Olomouc na místě původní Salzerovy reduty I a III a Přední pevnůstky 38, které byly součástí novověkého pevnostního systému olomoucké pevnosti.

Předmětná část záchraného archeologického výzkumu probíhala v prostoru tzv. Ostrova obtékaného Prvním ramenem Moravy a Mlýnským náhonem, v areálu někdejší Přední pevnůstky 38 (Vorwerk XXXVIII). Archeologický výzkum odkryl především četné pozůstatky barokního opevnění, které bylo na ostrově obtékaném Mlýnským potokem vybudováno v letech 1742–1758 jako součást Salzerových redut do podoby tzv. Přední pevnůstky 38 (resp. Vorwerk XXXVIII). Konkrétně zde byly zachyceny součásti jižního a západního obvodového opevnění, tvořené zpravidla kamenným základem položeným na trámovém roštu a nadzemní cihlovou částí, dále součásti vnitřních fortifikačních zařízení, např. centrální kamenné stavby s provizorní dřevěnou studnou. Prostor pevnůstky byl odvodněn cihlovou kanalizací, ve které se našlo větší množství drobných dobových předmětů, jako například fajfky, knoflíky, mince, lahve atd. Z dalších movitých předmětů lze uvést kamenné a kovové dělové koule, olověné kulky do pušek, vojenský odznak, obří mlýnský kámen a samozřejmě četnou středověkou a novověkou keramikou.

V severozápadní části ostrova se podařilo odkrýt novověké zděné základy mlýna. Ten se zde připomíná již v období středověku, jeho doklady z tohoto období však nemáme.

Nečekaným objevem byly pozůstatky rozsáhlého dřevěného objektu v severovýchodní části ostrova, obsahující četné kúlové konstrukce, systém dřevěných náhonů a mohutnou protipovodňovou stěnu z dřevěných okovaných pilotů a fošen. Předběžně je tato stavba interpretována jako součást mlýna nebo pozůstatek někdejší novověké papírny.

A konečně v jihozápadní části bylo objeveno také 5 kostrových lidských pohřbů. Důvod jejich umístění v tomto prostoru je zatím nejasný.

Vít Hadrava, Peter Kováčik

Resumé

Olomouc (Kat. Olomouc-město, Bez. Olomouc), Šantova- und Wittgensteinova-Straßen. Neuzeit. Stadt, Festung. Rettungsgrabung.